

Тема:

ПОЛІТИКА І ВЛАДА

Термін "політика" - грецького походження, від слова polis - місто.

- Із самого початку він визначав різноманітні форми державного управління. Один з перших творів Аристотеля, присвячений вивченню політики, трактат "Політика" має дослівну назву "Те, що відноситься до держави".

В науці існує широкий спектр поглядів на політику. Їх можна звести до **чотирьох основних інтерпретацій**:

1. Політика як стосунки, що включають згоду, підпорядкування, панування, конфлікт і боротьбу між людьми (індивідами або групами) - внутрішня політика, а також між державами - зовнішня політика. Підставою для такого розуміння політики є уявлення про спілкування людей, їх взаємодії і спільному вирішенні загальних справ, які виступають як проблеми держави.

2. Ототожнення політики з іншими політичними явищами, зокрема, такими як влада, панування і, відповідно – держава. Основою для цієї інтерпретації є управлінська діяльність, організація і контроль держави, а також знання і уміння тих, хто управляє, і життєдіяльність як природна якість особи займатися спільно з іншими людьми загальними справами.

3. Функціональне трактування, тобто усвідомлення політики за допомогою властивих їй конкретних функцій управління, розподілу ресурсів, збереження внутрішнього і зовнішнього миру. Це розуміння політики виходить з того, що залежно від конкретного історичного часу її функції можуть змінюватися.

4.Телеологічна інтерпретація політики, тобто уявлення про неї через визначення цілей, яких вона досягає (греч. teleos - мета).

П **ПОЛІТИКА** – це діяльність, направлена на загальну організацію суспільства, узгодження інтересів окремих громадян і соціальних груп шляхом застосування влади як стосунків панування і підпорядкування.

Основні властивості політики:

- - інклюзивність, тобто здатність безмежного "проникнення" в інші сфери суспільства, або з'єднання з іншими регулювальниками людських відносин;
- - функціонування у формі співучасті і взаємодії тих, що управляють і тих, ким управляють;
- - єдність в політичному процесі свідомих і стихійних вчинків і форм політичної поведінки;
- - функціональність, здатність служити суспільству що дозволяє політиці глибоко впливати на інші сфери суспільства і всебічно взаємодіяти з ними.

Структура політики (її складові компоненти):

- політичні стосунки,
- політична свідомість і
- політична організація суспільства;
- політична діяльність, та іноді виділяють
- політичний інтерес.

функції політики:

- 1. вираження владно значимих інтересів всіх груп і шарів суспільства;
- 2. вирішення суспільних конфліктів, їх раціоналізація;
- 3. керівництво і управління політичними і суспільними процесами на користь тих або інших верств населення або всього соціуму в цілому;
- 4. інтеграція різних верств населення за рахунок підпорядкування їх інтересів інтересам цілого, забезпечення цілісності суспільної системи, стабільності і порядку;
- 5. політична соціалізація;
- 6. забезпечення спадкоємності і інноваційності соціального розвитку суспільства.

Влада (у загальному розумінні) - це певні стосунки, які передбачають особливе вольове відношення суб'єкта до об'єкту, що полягає в спонуканні до дії, яку об'єкт повинен виконати за бажанням суб'єкта (це – трактування власті М. Вебером).

Одне з найпростіших і поширених визначень влади належить американському політологу Р. Саймону:

□ "А має владу над В, якщо А обумовлює поведінку В".

Таким чином, **найбільш загальними характеристиками влади є:**

1. влада – це воля, тобто це примус або панування. (Коли йдеться про політичну владу, то це не індивідуальна, а суспільна воля).
2. влада – це взаємодія двох сторін: суб'єкту і об'єкту, притому стосунки тут мають асиметричний характер: перший - змушує, другий - підкорюється.

Суб'єкти політичної влади

підрозділяються на:

- первинні (індивіди),
- вторинні (політичні організації),
- вищого рівня (народ, класи, державні структури),
- максимально високого рівня (міжнародні організації типу ООН, ЄС і т. ін.).

Р. Арон цей зріз влади характеризує відповідно як мікро-, мезо-, макро- і мегарівні політичної влади.

Функції політичної влади:

- формування політичної системи суспільства, організація його політичного життя, політичних відносин | , які включають стосунки між державою і суспільством, суспільними групами, політичними інститутами, партіями, асоціаціями, громадянами і т. д.;
- керівництво (органами влади) політичними і неpolітичними процесами;
- контроль політичних і інших стосунків;
- створення характерного для того або іншою суспільства типу правління, політичного режиму і державного ладу (монархічного або республіканського, відкритого або закритого).

Ознаки політичної влади:

- легальність,
 - суверенність,
 - публічність,
 - моноцентричність,
 - всезагальність,
 - легітимність,
 - різноманіття ресурсів.
-